

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

► **B**

SMERNICA RADY

z 30. novembra 1989

o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia na pracovisku (prvá samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)

(89/654/EHS)

(Ú. v. ES L 393, 30.12.1989, s. 1)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/30/ES z 20. júna 2007	L 165	21	27.6.2007
► <u>M2</u>	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1243 z 20. júna 2019	L 198	241	25.7.2019

SMERNICA RADY

z 30. novembra 1989

o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia na pracovisku (prvá samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)

(89/654/EHS)

ODDIEL I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet

1. Táto smernica, ktorá je prvou samostatnou smernicou v zmysle článku 16 (1) smernice 89/391/EHS, určuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia na pracovisku, ako definuje článok 2.
2. Táto smernica sa nevzťahuje na:
  - a) dopravné prostriedky používané mimo podniku a/alebo prevádzky alebo pracoviská v dopravných prostriedkoch;
  - b) dočasné alebo lokalitne sa meniace pracoviská;
  - c) ťažobný priemysel;
  - d) rybárske lode;
  - e) polia, lesy a iná pôda, ktoré sú súčasťou poľnohospodárskeho alebo lesného podniku, ale sú situované mimo budov tohto podniku.
3. Ustanovenia smernice 89/391/EHS sa v plnej miere vzťahujú na celú oblasť uvedenú v odseku 1, zároveň rešpektujúc prísnejšie a/alebo osobitné ustanovenia tejto smernice.

Článok 2

Definícia

Na účely tejto smernice „pracovisko“ znamená miesto určené na umiestnenie pracovných stanovišť v priestoroch podniku a/alebo prevádzky a akékoľvek iné miesto v rámci podniku a/alebo prevádzky, na ktoré má pracovník prístup počas svojej práce.

ODDIEL II

POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA

Článok 3

Pracoviská využívané po prvýkrát

Pracoviská prvýkrát využívané po 31. decembri 1992 musia spĺňať minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci uvedené v prílohe I.

▼B*Článok 4***Pracoviská už využívané**

Pracoviská využívané už pred 1. januárom 1993 musia spĺňať minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci uvedené v prílohe II najneskôr do troch rokov po tomto dátume.

Čo sa týka Portugalskej republiky, pracoviská využívané pred 1. januárom 1993 musia spĺňať minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci uvedené v prílohe II najneskôr do štyroch rokov po tomto dátume.

*Článok 5***Úpravy pracovísk**

Ak boli pracoviská upravované, zväčšované a/alebo zmenené po 31. decembri 1992, zamestnávateľ vykoná opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby tieto úpravy, zväčšenia a/alebo zmeny boli zosúladené s príslušnými minimálnymi požiadavkami uvedenými v prílohe I.

*Článok 6***Všeobecné požiadavky**

Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov, zamestnávateľ dohliada na to, aby:

- dopravné trasy k núdzovým východom a núdzové východy samotné boli stále voľné a priechodné,
- bola vykonávaná technická údržba pracoviska, pracovných prostriedkov a zariadení, najmä tých, ktoré sú uvedené v prílohe I a II a aby všetky zistené závady, ktoré môžu mať vplyv na bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov, boli čo najskôr odstránené,
- pracovisko, pracovné prostriedky a zariadenia, najmä tie, ktoré sú uvedené v prílohe I bod 6 a v prílohe II bod 6, boli pravidelne čistené na zabezpečenie primeranej úrovne hygieny,
- bezpečnostné prostriedky a zariadenia určené na prevenciu alebo vylúčenie nebezpečenstiev, najmä tých, ktoré sú uvedené v prílohe I a II, boli pravidelne udržiavané a kontrolované.

*Článok 7***Informovanie pracovníkov**

Bez toho, aby bol dotknutý článok 10 smernice 89/391/EHS pracovníci a/alebo ich zástupcovia sú informovaní o všetkých opatreniach týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku, ktoré sa majú prijať.

*Článok 8***Konzultovanie s pracovníkmi a účasť pracovníkov**

Podľa článku 11 smernice 89/391/EHS sa vedú porady o záležitostiach obsiahnutých v tejto smernici vrátane jej príloh, ktorých sa zúčastnia aj pracovníci a/alebo ich zástupcovia.

▼ **B**

ODDIEL III

RÔZNE USTANOVENIA

▼ **M2**

Článok 9

Zmeny príloh

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 9a s cieľom vykonávať čisto technické zmeny príloh a zohľadniť tak technickú harmonizáciu a normalizáciu návrhu, výroby alebo konštrukcie častí pracovísk, technický pokrok, zmeny v medzinárodných predpisoch alebo špecifikáciách a poznatky týkajúce sa pracovísk.

Ak sa v riadne odôvodnených a výnimočných prípadoch, v ktorých hrozí bezprostredné, priame a závažné riziko pre fyzické zdravie a fyzickú bezpečnosť pracovníkov a iných osôb, vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov konať vo veľmi krátkom čase, na delegované akty prijaté podľa tohto článku sa uplatňuje postup stanovený v článku 9b.

Článok 9a

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 9 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 26. júla 2019. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevzniesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 9 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva ⁽¹⁾.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 9 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predlži o dva mesiace.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

▼ M2*Článok 9b***Postup pre naliehavé prípady**

1. Delegované akty prijaté podľa tohto článku nadobúdajú účinnosť okamžite a uplatňujú sa, pokiaľ voči nim nie je v súlade s odsekom 2 vznesená námietka. V oznámení delegovaného aktu Európskemu parlamentu a Rade sa uvedú dôvody použitia postupu pre naliehavé prípady.
2. Európsky parlament alebo Rada môžu vzniesť voči delegovanému aktu námietku v súlade s postupom uvedeným v článku 9a ods. 6. V takom prípade Komisia okamžite po oznámení rozhodnutia Európskeho parlamentu alebo Rady vzniesť námietku akt zruší.

▼ B*Článok 10***Záverečné ustanovenia**

1. Členské štáty prijímú do 31. decembra 1992 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Okamžite budú o tom informovať Komisiu.
Dátum účinnosti pre Grécku republiku je však 31. december 1994.
2. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré už prijali alebo prijímú v oblasti upravenej touto smernicou.

▼ M1**▼ B***Článok 11*

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

PRÍLOHA I

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A OCHRANU ZDRAVIA NA PRACOVISKÁCH VYUŽÍVANÝCH PO PRVÝKRÁT V ZMYSLE ČLÁNKU 3 TEJTO SMERNICE

1. Úvodná poznámka

Povinnosti ustanovené v tejto prílohe sa uplatňujú, kedykoľvek si to charakter pracoviska, činnosť, okolnosti alebo nebezpečenstvo vyžadujú.

2. Stabilita a pevnosť

Budovy, v ktorých sú umiestnené pracoviská, musia svojou konštrukciou a pevnosťou vyhovovať charakteru ich používania.

3. Elektrická inštalácia

Elektrická inštalácia musí byť navrhnutá a skonštruovaná tak, aby nepredstavovala zdroj nebezpečenstva požiaru alebo výbuchu; osoby musia byť primerane chránené pred nebezpečenstvom úrazu spôsobeným priamym alebo nepriamym kontaktom.

Návrh, konštrukcia a výber materiálu a ochranných zariadení musia byť primerané napätiu, vonkajším podmienkam a spôsobilosti osôb, ktoré majú prístup k častiam inštalácie.

4. Únikové cesty a núdzové východy

4.1. Únikové cesty a núdzové východy musia zostať voľné a musia viesť najkratšou možnou cestou na voľné priestranstvo alebo do bezpečného priestoru.

4.2. V prípade nebezpečenstva musia mať pracovníci možnosť rýchlo a čo najbezpečnejšie opustiť všetky pracovné stanovištia.

4.3. Počet, rozmiestnenie a rozmery únikových ciest a núdzových východov závisia od využívania, vybavenia a rozmerov pracovísk a od maximálneho počtu osôb, ktoré sa môžu na týchto pracoviskách nachádzať.

4.4. Dvere núdzových východov sa musia otvárať smerom von.

Pre núdzové východy nie je možné použiť posuvné alebo otáčavé dvere.

Dvere núdzových východov by nemali byť zamknuté alebo zaistené takým spôsobom, ktorý by znemožňoval jednoduché a rýchle otvorenie osobou, ktorá ich môže potrebovať v prípade nebezpečenstva.

4.5. Špecifické únikové cesty a núdzové východy musia byť označené značkami v súlade s vnútroštátnymi predpismi, ktorými sa do právneho poriadku transponuje smernica 77/576/EHS ⁽¹⁾.

Takéto značky sa musia umiestniť na vhodných miestach a byť trvácne.

4.6. Únikové dvere nesmú byť zamknuté.

Únikové cesty a núdzové východy a dopravné trasy a dvere, ktoré k nim vedú, musia byť voľné, aby mohli byť kedykoľvek bez problémov použité.

4.7. Únikové cesty a núdzové východy, ktoré vyžadujú osvetlenie, musia byť vybavené núdzovým osvetlením primeranej intenzity pre prípad výpadku osvetlenia.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 229, 7.9.1977, s. 12.

▼ B**5. Identifikácia a hasenie požiaru**

- 5.1. V závislosti od veľkosti a spôsobu využívania budov, od ich vybavenia a v závislosti od fyzikálnych a chemických vlastností látok, ktoré sa v nich nachádzajú a od maximálneho potenciálneho počtu prítomných osôb, pracoviská musia byť vybavené vhodným zariadením na hasenie požiaru a v prípade potreby detektormi požiaru a výstražnými systémami.
- 5.2. Neautomatické zariadenia na zdoľávanie požiaru musia byť ľahko prístupné a jednoducho použiteľné.

Tieto zariadenia musia byť označené značkami v súlade s vnútroštátnymi predpismi, ktorými sa do právneho poriadku transponuje smernica 77/576/EHS.

Takéto značky sa musia umiestniť na vhodných miestach a byť trvácne.

6. Vetranie uzavretých pracovísk

- 6.1. V uzavretých pracoviskách je potrebné vykonať opatrenia na zabezpečenie dostatočného prívodu čerstvého vzduchu, so zreteľom na používané pracovné metódy a fyzické požiadavky, ktoré sa kladú na pracovníkov.

Ak je použitý vetrací systém, je udržiavaný v prevádzkyschopnom stave.

Ak je to potrebné na ochranu zdravia pracovníkov, kontrolný systém musí indikovať akúkoľvek poruchu.

- 6.2. Ak je použitá klimatizácia alebo mechanické vetranie, musí sa prevádzkovať tak, aby pracovníci neboli vystavení prievanu zapríčínujúcemu ich nepohodu.

Akákoľvek usadenina alebo nečistoty, ktoré môžu bezprostredne ohroziť zdravie pracovníkov znečistením ovzdušia, musia byť ihneď odstránené.

7. Teplota miestností

- 7.1. Počas pracovnej doby teplota v miestnostiach, v ktorých sú umiestnené pracoviská, musí byť primeraná pre ľudí, s ohľadom na použité pracovné metódy a fyzické požiadavky kladené na pracovníkov.
- 7.2. Teplota v odpočívacích priestoroch, služobných miestnostiach, zariadeniach pre osobnú hygienu, jedálňach a miestnostiach prvej pomoci musí byť primeraná konkrétnemu účelu, na ktorý sú tieto priestory využívané.
- 7.3. Okná, strešné okná a sklenené priečky na pracovisku by mali umožniť zatienenie nadmerného slnečného svetla vo vzťahu k charakteru práce a pracoviska.

8. Prírodné a umelé osvetlenie miestností

- 8.1. Pracoviská musia byť v čo najväčšej miere osvetlené prírodným svetlom a musia byť vybavené umelým osvetlením primeraným na ochranu bezpečnosti a zdravia pracovníkov.
- 8.2. Osvetlenie v miestnostiach, v ktorých sa nachádzajú pracoviská a na chodbách, musí byť umiestnené tak, aby nehrozilo žiadne nebezpečenstvo úrazu pracovníkov dôsledkom typu inštalovaného osvetlenia.
- 8.3. Pracoviská, na ktorých sú pracovníci osobitne vystavení nebezpečenstvu v prípade poruchy umelého osvetlenia, musia byť vybavené núdzovým osvetlením primeranej intenzity.

▼B**9. Podlahy, steny, stropy miestností a strechy**

- 9.1. Podlahy pracovísk nesmú mať žiadne nebezpečné hrbole, diery alebo šikmé plochy a musia byť pevné, stabilné a nešmykľavé.

Pracoviská, na ktorých sú pracovné stanovištia, musia mať primeranú izoláciu, s ohľadom na typ daného podniku a fyzickú činnosť pracovníkov.

- 9.2. Povrchy podláh, stien a stropov v miestnostiach musia byť také, aby ich bolo možné vyčistiť a renovovať tak, aby spĺňali primeraný hygienický štandard.
- 9.3. Priehľadné alebo priesvitné steny, najmä celosklenené priečky, v miestnostiach alebo v blízkosti pracovísk a dopravných trás, musia byť jasne označené a vyrobené z bezpečných materiálov alebo musia byť od takýchto miest alebo dopravných trás kryté tak, aby sa zabránilo kontaktu pracovníkov s týmito stenami alebo ich zraneniu spôsobenému rozbitím týchto stien.
- 9.4. Prístup na strechy vyrobené z materiálov s nedostatočnou pevnosťou nesmie byť povolený bez vybavenia, ktoré zaručí, že je možné prácu vykonať bezpečným spôsobom.

10. Okná a strešné okná

- 10.1. Pracovníci musia mať možnosť otvoriť, zatvoriť, nastaviť alebo zaistiť okná, strešné okná a ventilátory bezpečným spôsobom. Pri otvorení nesmú byť v takej polohe, aby vytvárali pre pracovníkov nebezpečenstvo.
- 10.2. Okná a strešné okná musia byť navrhované s vybavením alebo musia byť inak vybavené zariadeniami, ktoré umožnia ich vyčistenie bez nebezpečenstva pre pracovníkov vykonávajúcich túto činnosť alebo pre pracovníkov nachádzajúcich sa v budove alebo v jej okolí.

11. Dvere a brány

- 11.1. Umiestnenie, počet, rozmery dverí a brán a materiály použité na ich konštrukciu závisia od charakteru a použitia miestností alebo priestorov.
- 11.2. Priehľadné dvere musia byť primerane označené vo viditeľnej úrovni.
- 11.3. Výkyvné dvere a brány musia byť priehľadné alebo musia obsahovať priehľadné výplne.
- 11.4. Ak nie sú priehľadné alebo priesvitné plochy na dverách a bránach vyrobené z bezpečných materiálov a ak existuje nebezpečenstvo poranenia pracovníkov pri rozbití dverí alebo brány, tieto plochy musia byť chránené pred rozbitím.
- 11.5. Posuvné dvere musia byť vybavené bezpečnostným zariadením na ochranu pred vykoľážením a vypadnutím.
- 11.6. Dvere a brány otvárajúce sa smerom nahor musia byť vybavené mechanizmom, ktorý ich zaistí proti spätnému pádu.
- 11.7. Dvere na únikových cestách musia byť primerane označené.

Tieto dvere sa musia dať kedykoľvek otvoriť zvnútra bez osobitnej pomoci.

Tieto dvere sa musia dať otvoriť, keď sú pracoviská obsadené.

- 11.8. Ak pre chodcov nie je bezpečné prechádzať cez bránu určenú prevažne pre dopravné prostriedky, musia byť v jej bezprostrednej blízkosti aj dvere pre chodcov; takéto dvere musia byť jasne označené a musia byť neustále priechodné.

▼ B

- 11.9. Mechanické dvere a brány musia fungovať tak, aby pre pracovníkov nevytvárali nebezpečenstvo nehody.

Takéto dvere musia byť vybavené ľahko identifikovateľným a dostupným núdzovým zatváracím zariadením a ak sa v prípade výpadku elektrickej energie automaticky neotvorí, musia sa dať otvoriť manuálne.

12. **Dopravné trasy — nebezpečné priestory**

- 12.1. Dopravné trasy, vrátane schodísk, pevných rebríkov, nakladacích plošín a rámp, musia byť umiestnené a dimenzované tak, aby zabezpečili ľahký, bezpečný a primeraný prístup pre chodcov alebo vozidlá, pri ktorom by neboli ohrození pracovníci pracujúci v blízkosti týchto dopravných trás.

- 12.2. Trasy určené pre chodcov a/alebo na prepravu tovaru musia byť dimenzované vzhľadom na počet potenciálnych užívateľov a typ podniku.

Ak sa na dopravných trasách používajú dopravné prostriedky, pre chodcov musí byť vyčlenený dostatočne voľný priestor.

- 12.3. Medzi dopravnými trasami pre vozidlá a dverami, bránami, priechodmi pre chodcov, chodbami a schodiskami musí byť dostatočne voľný priestor.

- 12.4. Kde si to použitie a vybavenie miestností kvôli ochrane pracovníkov vyžaduje, dopravné trasy musia byť jasne vyznačené.

- 12.5. Ak sa na pracoviskách vyskytujú nebezpečné priestory, na ktorých, vzhľadom na charakter práce, existuje nebezpečenstvo pádu pracovníkov alebo predmetov, takéto miesta musia byť, pokiaľ je to možné, vybavené zariadeniami, ktoré zabránia vstupu neoprávnených osôb do týchto priestorov.

Na ochranu pracovníkov oprávnených vstupovať do nebezpečných priestorov musia byť vykonané primerané opatrenia.

Nebezpečné priestory musia byť jasne označené.

13. **Osobitné opatrenia pre eskalátory a prepravníky**

Eskalátory a prepravníky musia fungovať bezpečne.

Musia byť vybavené potrebnými bezpečnostnými zariadeniami.

Musia byť vybavené ľahko identifikovateľnými a dostupnými núdzovými vypínacími zariadeniami.

14. **Nakladacie plošiny a rampy**

- 14.1. Nakladacie plošiny a rampy musia vyhovovať rozmerom nákladu, ktorý má byť prepravovaný.

- 14.2. Nakladacie plošiny musia mať aspoň jeden východ.

Ak je to technicky realizovateľné, plošiny presahujúce určitú dĺžku musia mať východ na každom konci.

- 14.3. Nakladacie rampy musia byť čo najbezpečnejšie, aby sa zabránilo pádom pracovníkov z týchto rámp.

15. **Rozmery miestností a voľný priestor v miestnostiach — voľnosť pohybu na pracovnom stanovišti**

- 15.1. Pracovné miestnosti musia mať dostatočnú podlahovú plochu, výšku a voľný priestor, čo umožní pracovníkom vykonávať ich prácu bez ohrozenia ich bezpečnosti, zdravia alebo pracovnej pohody.

▼ B

- 15.2. Rozmery voľného neobsadeného priestoru na pracovnom stanovišti musia byť vypočítané tak, aby umožňovali dostačujúcu voľnosť pohybu pracovníkov pri výkone ich práce.

Ak sa to z osobitných dôvodov pracoviska nedá dosiahnuť, pracovník musí mať dostatočnú voľnosť pohybu v blízkosti jeho pracovného stanovišťa.

16. Oddychové miestnosti

- 16.1. Tam, kde to bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov vyžaduje, najmä kvôli druhu vykonávanej činnosti, alebo ak počet pracovníkov prekročí určitú hodnotu, pracovníci musia mať k dispozícii ľahko prístupnú oddychovú miestnosť.

Toto ustanovenie neplatí, ak sú pracovníci zamestnaní v kanceláriách alebo podobných pracovných miestnostiach, ktoré počas prestávky umožňujú primeranú relaxáciu.

- 16.2. Oddychové miestnosti musia byť dostatočne veľké a musia byť vybavené primeraným počtom stolov a stoličiek s operadlami podľa počtu pracovníkov.
- 16.3. V oddychových miestnostiach musia byť vykonané príslušné opatrenia na ochranu nefajčiarov pred nepohodou spôsobenou cigaretovým dymom.
- 16.4. Ak je pracovná doba pravidelne a často prerušovaná a neexistuje oddychová miestnosť, musia byť k dispozícii iné miestnosti, v ktorých môžu pracovníci zostať počas takýchto prerušení, kedykoľvek je to potrebné kvôli bezpečnosti a ochrane zdravia pracovníkov.

Mali by byť vykonané príslušné opatrenia na ochranu nefajčiarov pred nepohodou spôsobenou cigaretovým dymom.

17. Tehotné ženy a dojčiace matky

Tehotné ženy a dojčiace matky musia mať možnosť oddychovať poľžiačky v primeraných podmienkach.

18. Sanitárne vybavenie

18.1. Šatne a uzamykateľné skrinky

- 18.1.1. Ak si pracovníci musia obliekať špeciálny pracovný odev a nemôžu sa prezliekať z dôvodu ochrany zdravia alebo zachovania súkromia v inej miestnosti, musia mať k dispozícii primeranú šatňu.

Šatňa musí byť ľahko prístupná, musí mať dostatočnú kapacitu a musí byť vybavená sedacím nábytkom.

- 18.1.2. Šatne musia byť dostatočne veľké a musia byť vybavené zariadením, ktoré umožní každému pracovníkovi zamknúť si svoje oblečenie počas pracovnej doby.

Ak si to okolnosti vyžadujú (napríklad nebezpečné látky, vlhkosť, nečistota), uzamykateľné skrinky pre pracovné oblečenie musia byť oddelené od uzamykateľných skriniek pre civilné oblečenie.

- 18.1.3. Musia byť vykonané opatrenia na oddelenie šatní alebo na oddelené používanie šatní pre mužov a pre ženy.

- 18.1.4. Ak v zmysle odseku 18.1.1. šatne nie sú potrebné, každý pracovník musí mať k dispozícii miesto na odkladanie svojho oblečenia.

18.2. Sprchy a umývadlá

- 18.2.1. Ak je to potrebné kvôli charakteru práce alebo z dôvodu ochrany zdravia, pracovníci musia mať k dispozícii primerané a vhodné sprchy.

Musia byť vykonané opatrenia na oddelenie sprchovacích miestností alebo na oddelené používanie sprch pre mužov a pre ženy.

▼ B

- 18.2.2. Sprchovacie miestnosti musia byť dostatočne veľké, aby umožnili každému pracovníkovi umyť sa bez prekážok v podmienkach primeraného hygienického štandardu.

Sprchy musia byť vybavené teplou a studenou tečúcou vodou.

- 18.2.3. Ak v zmysle odseku 18.2.1 sprchy nie sú potrebné, v blízkosti pracovných zariadení a šatní musia byť k dispozícii primerané a vhodné umývadlá s tečúcou vodou (v prípade potreby teplou).

Tieto umývadlá musia byť oddelené, alebo používané oddelene, pre mužov a ženy ak je to potrebné, z dôvodov zachovania súkromia.

- 18.2.4. Ak sú miestnosti so sprchami alebo umývadlami oddelené od šatní, musí byť medzi nimi jednoduchý prechod.

18.3. *Záchody a umývadlá*

V blízkosti pracovných stanovišť, oddychových miestností, šatní, miestností so sprchami alebo umývadlami musia byť k dispozícii oddelené sociálne zariadenia s dostatočným počtom záchodov a umývadiel.

Musia byť vykonané opatrenia na oddelenie záchodov alebo na oddelené používanie záchodov pre mužov a pre ženy.

19. **Miestnosti prvej pomoci**

- 19.1. Ak je to potrebné kvôli veľkosti pracovných priestorov, typu vykonávanej činnosti a početnosti nehôd, musí byť k dispozícii jedna alebo viac miestností prvej pomoci.

- 19.2. Miestnosti prvej pomoci musia byť vybavené základnými prostriedkami a vybavením prvej pomoci a musia byť ľahko prístupné aj pre manipuláciu s nosidlami.

Tieto miestnosti musia byť označené v súlade s vnútroštátnymi predpismi, ktorými sa do právneho poriadku transponuje smernica 77/576/EHS.

- 19.3. Okrem toho, vybavenie prvej pomoci musí byť dostupné na všetkých miestach, kde si to pracovné podmienky vyžadujú.

Toto vybavenie musí byť vhodne označené a ľahko prístupné.

20. **Osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou**

Ak je to potrebné, pracoviská musia byť organizované tak, aby sa bral ohľad na osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou.

Toto ustanovenie sa vzťahuje najmä na dvere, chodby, schodiská, sprchy, umývadlá, záchody a pracovné stanovištia, ktoré používajú alebo na ktorých sú priamo zamestnané osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou.

21. **Vonkajšie pracoviská (osobitné ustanovenia)**

- 21.1. Vonkajšie pracovné stanovištia, dopravné trasy a ďalšie plochy alebo zariadenia na otvorenom priestranstve, ktoré používajú alebo na ktorých sú zamestnaní pracovníci počas ich pracovnej činnosti, musia byť organizované tak, aby sa chodci a vozidlá mohli bezpečne pohybovať.

Časti 12, 13 a 14 sa tiež vzťahujú na hlavné dopravné trasy v mieste podniku (dopravné trasy vedúce k stálym pracovným stanovištiám), na dopravné trasy používané na pravidelnú údržbu a kontrolu zariadení podniku a na nakladacie plošiny.

Časť 12 sa tiež vzťahuje na vonkajšie pracoviská.

- 21.2. Vonkajšie pracoviská musia byť primerane osvetlené umelým osvetlením, ak denné svetlo nie je dostatočné.

▼B

- 21.3. Ak sú pracovníci zamestnaní na vonkajších pracovných stanovištiach, takéto pracovné stanovištia musia byť, pokiaľ je to možné, upravené tak, aby pracovníci:
- a) boli chránení pred nepriaznivými poveternostnými podmienkami a ak je to potrebné, pred padajúcimi predmetmi;
  - b) neboli vystavení škodlivej hladine hluku ani škodlivým vonkajším vplyvom, ako sú plyny, výpary alebo prach;
  - c) boli schopní rýchlo opustiť svoje pracovné stanovištia v prípade nebezpečenstva, alebo aby im mohla byť poskytnutá rýchla pomoc;
  - d) sa nemohli pošmyknúť alebo spadnúť.

▼B*PRÍLOHA II***MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A OCHRANU ZDRAVIA
NA PRACOVISKÁCH, KTORÉ SA UŽ VYUŽÍVAJÚ, V ZMYSLE ČLÁNKU
4 SMERNICE 1****1. Úvodná poznámka**

Povinnosti ustanovené touto prílohou sa uplatňujú, kedykoľvek si to charakter pracoviska, činnosť, okolnosti alebo nebezpečenstvo vyžadujú.

2. Stabilita a pevnosť

Budovy, v ktorých sú umiestnené pracoviská, musia svojou konštrukciou a pevnosťou vyhovovať charakteru ich používania.

3. Elektrická inštalácia

Elektrická inštalácia musí byť navrhnutá a skonštruovaná tak, aby nepredstavovala zdroj nebezpečenstva požiaru alebo výbuchu; osoby musia byť primerane chránené pred nebezpečenstvom úrazu spôsobeného priamym alebo nepriamym kontaktom.

Elektrické inštalácie a ochranné zariadenia musia byť primerané napätiu, vonkajším podmienkam a spôsobilosti osôb, ktoré majú prístup k častiam inštalácie.

4. Únikové cesty a núdzové východy

4.1. Únikové cesty a núdzové východy musia zostať voľné a musia viesť najkratšou možnou cestou na voľné priestranstvo alebo do bezpečného priestoru.

4.2. V prípade nebezpečenstva musia mať pracovníci možnosť rýchlo a čo najbezpečnejšie opustiť všetky pracovné stanovištia.

4.3. Musí existovať primeraný počet únikových ciest a núdzových východov.

4.4. Dvere núdzových východov sa musia otvárať smerom von.

Pre núdzové východy nie je možné použiť posuvné alebo otáčavé dvere.

Dvere núdzových východov by nemali byť zamknuté alebo zaistené takým spôsobom, ktorý by znemožňoval jednoduché a rýchle otvorenie osobou, ktorá ich môže potrebovať v prípade nebezpečenstva.

4.5. Osobitné únikové cesty a núdzové východy musia byť označené značkami v súlade s vnútroštátnymi predpismi, ktorými sa do právneho poriadku transponuje smernica 77/576/EHS.

Takéto značky musia byť umiestnené na vhodných miestach a vyhotovené natrvalo.

4.6. Únikové dvere nesmú byť zamknuté.

Únikové cesty a núdzové východy a dopravné trasy a dvere, ktoré k nim vedú, musia byť bez prekážok tak, aby mohli byť kedykoľvek bez problémov použité.

4.7. V prípade výpadku osvetlenia musia byť únikové cesty a núdzové východy vyžadujúce osvetlenie osvetlené núdzovým osvetlením primeranej intenzity.

▼ B**5. Identifikácia a hasenie požiaru**

- 5.1. V závislosti od veľkosti a spôsobu využívania budov, od ich vybavenia a v závislosti od fyzikálnych a chemických charakteristík látok, ktoré sa tu nachádzajú a od maximálneho potenciálneho počtu prítomných osôb, pracoviská musia byť vybavené vhodným zariadením na hasenie požiaru a v prípade potreby detektormi požiaru a výstražným systémom.
- 5.2. Neautomatické zariadenia na hasenie požiaru musia byť ľahko prístupné a jednoducho použiteľné.

Tieto zariadenia musia byť označené značkami v súlade s vnútroštátnymi predpismi, ktorými sa do právneho poriadku transponuje smernica 77/576/EHS.

Takéto značky musia byť umiestnené na vhodných miestach a vyhotovené natrvalo.

6. Vetranie uzavretých pracovísk

V uzavretých pracoviskách je potrebné vykonať opatrenia na zabezpečenie dostatočného prívodu čerstvého vzduchu, so zreteľom na používané pracovné metódy a fyzické požiadavky, ktoré sa kladú na pracovníkov.

Ak je použitý nútený vetrací systém, udržiava sa v prevádzkyschopnom stave.

Ak je to potrebné na ochranu zdravia pracovníkov, kontrolný systém musí indikovať akúkoľvek poruchu.

7. Teplota miestností

- 7.1. Počas pracovnej doby teplota v miestnostiach, v ktorých sú umiestnené pracoviská, musí byť primeraná pre ľudí, s ohľadom na použité pracovné metódy a fyzické požiadavky kladené na pracovníkov.
- 7.2. Teplota v odpočívacích priestoroch, služobných miestnostiach, zariadeniach pre osobnú hygienu, jedálňach a miestnostiach prvej pomoci musí byť primeraná konkrétnemu účelu týchto priestorov.

8. Prírodné a umelé osvetlenie miestností

- 8.1. Pracoviská musia byť v čo najväčšej miere osvetlené prírodným svetlom a musia byť vybavené umelým osvetlením primeraným pre bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov.
- 8.2. Pracoviská, na ktorých sú pracovníci osobitne vystavení nebezpečenstvu v prípade poruchy umelého osvetlenia, musia byť vybavené núdzovým osvetlením primeranej intenzity.

9. Dvere a brány

- 9.1. Priehľadné dvere musia byť primerane označené vo viditeľnej úrovni.
- 9.2. Výkyvné dvere a brány musia byť priehľadné alebo musia obsahovať priehľadné výplne.

10. Nebezpečné priestory

Ak sa na pracoviskách vyskytujú nebezpečné priestory, na ktorých, vzhľadom na charakter práce, existuje nebezpečenstvo pádu pracovníkov alebo predmetov, takéto miesta musia byť, pokiaľ je to možné, vybavené zariadeniami, ktoré zabránia vstupu neoprávnených osôb do týchto priestorov.

Na ochranu pracovníkov oprávnených vstupovať do nebezpečných priestorov musia byť vykonané primerané opatrenia.

Nebezpečné priestory musia byť jasne označené.

▼B**11. Oddychové miestnosti a oddychové priestory**

- 11.1. Tam, kde to bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov vyžaduje, najmä kvôli druhu vykonávanej činnosti, alebo ak počet pracovníkov prekročí určitú hodnotu, pracovníci musia mať k dispozícii ľahko prístupnú oddychovú miestnosť alebo primeraný oddychový priestor.

Toto ustanovenie sa neuplatní, ak sú pracovníci zamestnaní v kanceláriách alebo podobných pracovných miestnostiach, ktoré počas prestávky umožňujú primeranú relaxáciu.

- 11.2. Oddychové miestnosti a oddychové priestory musia byť vybavené stolmi a stoličkami s operadlami.
- 11.3. V oddychových miestnostiach a oddychových priestoroch musia byť vykonané príslušné opatrenia na ochranu nefajčiarov pred nepohodou spôsobenou cigaretovým dymom.

12. Tehotné ženy a dojčiacie matky

Tehotné ženy a dojčiacie matky musia mať možnosť oddychovať polžičky v primeraných podmienkach.

13. Sanitárne vybavenie**13.1. Šatne a uzamykateľné skrinky**

- 13.1.1. Ak si pracovníci musia obliekať špeciálny pracovný odev a nemôžu sa prezliekať z dôvodu ochrany zdravia alebo zachovania súkromia v inej miestnosti, musia mať k dispozícii primeranú šatňu.

Šatňa musí byť ľahko prístupná a musí mať dostatočnú kapacitu.

- 13.1.2. Šatne musia byť vybavené zariadením, ktoré umožní každému pracovníkovi zamknúť si svoje oblečenie počas pracovnej doby.

Ak si to okolnosti vyžadujú (napríklad nebezpečné látky, vlhkosť, nečistota), uzamykateľné skrinky pre pracovné oblečenie musia byť oddelené od uzamykateľných skriniek pre civilné oblečenie.

- 13.1.3. Musia byť vykonané opatrenia na oddelenie šatní alebo na oddelené používanie šatní pre mužov a pre ženy.

13.2. Sprchy, záchody a umývadlá

- 13.2.1. Pracoviská musia byť vybavené tak, aby mali pracovníci v blízkosti:

— sprchy, ak si to vyžaduje charakter ich práce,

— osobitné zariadenia vybavené primeraným počtom záchodov a umývadiel.

- 13.2.2. Sprchy a umývadlá musia byť vybavené tečúcou vodou (v prípade potreby teplou).

- 13.2.3. Musia byť vykonané opatrenia na oddelenie sprchovacích miestností alebo na oddelené používanie sprch pre mužov a pre ženy.

Musia byť vykonané opatrenia na oddelenie záchodov alebo na oddelené používanie záchodov pre mužov a pre ženy.

14. Vybavenie prvej pomoci

Pracoviská musia byť vybavené prostriedkami prvej pomoci.

Tieto prostriedky musia byť vhodne označené a ľahko prístupné.

▼B**15. Osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou**

Ak je to potrebné, pracoviská musia byť organizované tak, aby sa bral ohľad na osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou.

Toto ustanovenie sa vzťahuje najmä na dvere, chodby, schodiská, sprchy, umývadlá, záchody a pracovné stanovištia, ktoré používajú alebo na ktorých sú priamo zamestnané osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou.

16. Pohyb chodcov a vozidiel

Vonkajšie a vnútorné pracoviská musia byť organizované tak, aby sa chodci a vozidlá mohli bezpečne pohybovať.

17. Vonkajšie pracoviská (osobitné ustanovenia)

Ak sú pracovníci zamestnaní na vonkajších pracovných stanovištiach, takéto pracovné stanovištia musia byť, pokiaľ je to možné, organizované tak, aby pracovníci:

- a) boli chránení pred nepriaznivými poveternostnými podmienkami at, ak je to potrebné, pred padajúcimi predmetmi;
- b) neboli vystavení škodlivej hladine hluku ani škodlivým vonkajším vplyvom, ako sú plyny, výpary alebo prach;
- c) boli schopní rýchlo opustiť svoje pracovné stanovištia v prípade nebezpečenstva, alebo aby im mohla byť poskytnutá rýchla pomoc;
- d) sa nemohli pošmyknúť alebo spadnúť.